

แนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1

Guidelines for Developing Internal Supervision with Collaboration Network under Nakhonphanom Primary Educational Service Area Office 1

ภิญญดา ไชยพิเดช^{*1} นาวิ อุดร² ชาญวิทย์ หาญรินทร์³

Pinyada Chaipidech^{*1} Nawee Udorn² Chanwit Hanrintr³

(Received: 2024-03-13; Revised: 2024-05-26; Accepted: 2024-07-24)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ (2) ประเมินความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ (3) พัฒนาแนวทางการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ (4) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน และครูจำนวน 211 คน รวมทั้งสิ้น 239 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 10 ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 4 ฉบับ คือ (1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .60 - .85 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .97 (2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .77 - .80 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .79 (3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และ (4) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จำนวน 23 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง และใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการนิเทศ ด้านการออกแบบการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ (3) แนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ 1) ด้านการออกแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาด้วยเครือข่ายความ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Graduate Student of Educational Administration and Development Program, Faculty of Education, Nakhon Panom University.

²⁻³ อาจารย์สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Lecturer in Educational Administration and Development, Faculty of Education, Nakhon Panom University.

*Corresponding author, Email: 645150121319@npu.ac.th

ร่วมมือภายใต้การทำงานร่วมกันของผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศ 2) ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ภายในสถานศึกษาด้วยเครือข่ายความร่วมมือ 3) ด้านการติดตามและประเมินผลของการนิเทศภายในสถานศึกษาด้วยเครือข่ายความร่วมมือ 4) ด้านการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาด้วยเครือข่ายความร่วมมือ 5) ด้านการเปิดใจรับฟังของการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาด้วยเครือข่ายความร่วมมือ (4) ผลการประเมินแนวทางพัฒนา โดยรวมพบว่า ความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มากที่สุด

คำสำคัญ: แนวทางพัฒนา, การนิเทศภายใน, เครือข่ายความร่วมมือ

Abstract

This research sought to (1) examine the current and desired conditions of internal supervision within such networks; (2) evaluate the needs and necessities for internal supervision; (3) formulate guidelines for internal supervision; and (4) assess the appropriateness and feasibility of these guidelines for enhancing internal supervision under the auspices of the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office, Area 1. The study sampled 28 school administrators and 211 teachers, totaling 239 participants, selected through stratified random sampling based on a percentage criterion of 10 percent. Four instruments were utilized: (1) a Current Conditions Questionnaire of 30 questions with an index value ranging from .60 to 1.00, discriminant power between .60 and .85, and a reliability of .97; (2) a Desired Conditions Questionnaire of 30 questions with a consistency index from .60 to 1.00, discriminant power between .77 and .80, and a reliability of .79; (3) a Structured Interview Form of 10 questions with a consistency index of 1.00 for all items; and (4) a Suitability and Feasibility Assessment Form of 23 questions with a consistency index of 1.00 for every item. Analysis methods included mean percentage, standard deviation, the Priority Needs Index (PNI_{Modified}) and content analysis.

Results indicated a high overall level of internal communication within cooperative networks, with an ideal state emphasizing the utmost necessity for internal communication. The top three priorities identified for cooperative networks were: development of the communication process, communication design, and communication operation. Recommendations for developing internal communication methods included: (1) designing school internal communication strategies in collaboration with communication providers and receivers; (2) monitoring and evaluating school communication; (3) developing internal communication processes; and (4) opening internal communication channels within schools through collaborative networks. The overall development was assessed as highly suitable and feasible at the highest level.

Keywords : Guidelines for Development, Internal Supervision, Collaboration Network

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปทุกด้าน ทั้งในด้าน เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม โดยการจัดการศึกษาของชาติจะต้องทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้เรียน อันเป็นผลที่เกิดจากการจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา จนถึงการอุดมศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการสนับสนุน กำกับ ติดตาม ประเมินและพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ มีระบบการบริหารจัดการทั้งด้านผู้บริหาร ครู หลักสูตรการเรียนการสอน สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล ทรัพยากร สิ่งสนับสนุนการศึกษา และการประเมิน ตลอดจนระบบและกลไกการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ที่เหมาะสมตามแต่ละระดับ และประเภทการศึกษา และผลลัพธ์สะสมที่ครอบคลุมระดับและประเภทการศึกษาที่ต่อเนื่องกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวว่าการกระจายอำนาจมีเป้าหมายหลักที่สำคัญ 3 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้เกิดการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษา ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยมีศึกษานิเทศก์เป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนความสามารถของครู ซึ่งกระตุ้นให้ครู ผู้บริหาร โรงเรียนสามารถปฏิบัติงานการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลต่อผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ ถึงแม้ว่าการนิเทศการศึกษาจะมีเป้าหมายหลักอยู่ที่คุณภาพผู้เรียน แต่การดำเนินงานกระทำผ่านตัวกลาง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้วยมีความคาดหวังว่ากิจกรรมต่างๆ ที่ครูได้รับนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนซึ่งมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) และสอดคล้องกับจุดเน้นของเลขาธิการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นในเรื่องการใช้พื้นที่เป็นฐานขับเคลื่อนคุณภาพโดยใช้นวัตกรรมขับเคลื่อนความสำเร็จ ต่างที่ต่างนวัตกรรมและเชื่อว่าแต่ละคนแต่ละพื้นที่มีศักยภาพทำได้ และได้เสนอเป็นแนวทางของการพัฒนาการนิเทศการศึกษาที่ใช้เครือข่ายความร่วมมือจากบุคลากรจากหลายภาคส่วนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาให้เกิดคุณภาพตามบริบท โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาเข้ามามีส่วนขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด (อัมพร พินะสา, 2563)

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะเกิดคุณภาพได้นั้น ต้องมีองค์ประกอบ 3 กระบวนการ คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการนิเทศการศึกษา ซึ่งการนิเทศการศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการนิเทศการศึกษาเป็นการชี้แจงการแนะนำ และเป็นภารกิจที่จำเป็นต่อการศึกษา เป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายเพื่อร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา (อารี บัวแฝง, 2566) และปัญหาของการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา เป็นปัญหาที่สถานศึกษาต้องการความช่วยเหลือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกๆด้าน เพื่อชี้แนะแนวทางและพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนที่บุคลากรไม่พอต่อความต้องการของนักเรียนและต้องการช่วยเหลือจากภาคส่วนต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่มีบทบาทในการช่วยพัฒนาการจัดการศึกษาทั้งในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป แต่เนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนที่มากขึ้น ส่งผลให้การบริหารจัดการขาดประสิทธิภาพ การนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ การดำเนินงานตามโครงการ/แผนงาน ยังไม่บรรลุเป้าหมาย การนำผลการกำกับติดตาม และประเมินผลมาใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน

ยังไม่ครอบคลุมทั้งองค์กร การกำกับติดตาม การบริหารจัดการและการเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาไม่ครอบคลุมและเพียงพอกับความต้องการของผู้รับบริการ และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มเครือข่าย โดยใช้กระบวนการนิเทศแบบเครือข่ายความร่วมมือยังไม่แพร่หลายในหลายสถานศึกษา และยังขาดการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1, 2566)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยการจัดการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือที่จะเกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาที่มีหลักความรับผิดชอบและหลักการมีส่วนร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา โดยที่การนิเทศการศึกษภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบการบริหารจัดการองค์กร การจัดการเรียนการสอน ที่มีการปรับเปลี่ยนไปสู่การแก้ปัญหาของครูอย่างแท้จริง ซึ่งตรงกับความต้องการของสำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ และตรงกับจุดเน้นของเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ต้องการให้ผู้ถูกนิเทศเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาหรือผู้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจวางแผน และกำหนดแนวทางในทุกขั้นตอน โดยให้เกิดรูปแบบการนิเทศแบบเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษาและกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือที่มีความเข้มแข็ง มีความต่อเนื่อง เกิดประสิทธิผลและบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา การพัฒนา รวมทั้งเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนต่อไป

ความมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1
4. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ผู้วิจัยได้วางแผนการวิจัยและดำเนินการวิจัยไว้ 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

1. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำนวน 2,388 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 273 คน ครู 2,115 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำนวน 239 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) จำแนกเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 28 คน ครู จำนวน 211 คน และได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

2. ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

2.1 สภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

2.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

2.3 ความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 นี้เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ทั้งหมด 5 ด้าน จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของข้อคำถามสภาพปัจจุบันอยู่ระหว่าง .60 ถึง .85 และข้อคำถามสภาพที่พึงประสงค์อยู่ระหว่าง .77 ถึง .80 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน เท่ากับ .97 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ .79

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์การตอบแบบสอบถามจากงานบัณฑิตศึกษา จากนั้นนำส่งหนังสือพร้อมด้วยแบบสอบถาม ส่งถึงสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บด้วยตนเอง จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม จำนวน 239 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ข้อมูลขนาด โรงเรียน) นำเสนอข้อมูลโดยการแสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของภาวะการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอ ข้อมูลโดยการแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้เกณฑ์การแปลความหมายหาค่าเฉลี่ย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4.3 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Priority Needs Index (PNI_{Modified}) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นของภาวการณ์เทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ประเมินความต้องการจำเป็น ซึ่งได้นำข้อมูลจากการศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาคำนวณหา ค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง โดยนำเสนอค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบ ปรับปรุง ในรูปแบบของตาราง พร้อมทั้งอธิบายได้ตาราง จากนั้นนำค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความ ต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงของข้อคำถามรายชื่อของแต่ละด้านที่มีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ จำเป็นแบบปรับปรุงสูงกว่าการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงรวมของด้านนั้น ๆ มากำหนดเป็นประเด็นความต้องการจำเป็น เพื่อนำไปเป็นข้อคำถามในการกำหนดแนวทางพัฒนาการนิเทศ ภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ในระยะที่ 2 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) (สุวิมล ว่องวานิช, 2562)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่าย ความร่วมมือ ตามกรอบแนวคิด 5 ด้าน

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ได้แก่ บุคคลที่มีบทบาทในการให้ข้อชี้แนะ คำแนะนำ เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) ซึ่งผู้วิจัยนำประเด็นข้อค้นพบจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์แนวทางพัฒนาการนิเทศ ภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 จาก การศึกษาในระยะที่ 1 และกรอบแนวคิดทั้ง 5 ด้าน มากำหนดเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์

2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ การสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ได้แก่ ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) จาก ระยะที่ 1 มาสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) โดยนำผลการวิจัยที่ได้จากค่า ลำดับความสำคัญของข้อคำถามรายชื่อของแต่ละด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้าน มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจแนะนำ นำกลับมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบแบบ สัมภาษณ์ เพื่อหาความตรง ตามโครงสร้างเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา และด้านอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นสมควรแก้ไขและปรับปรุง โดยแบบ สัมภาษณ์มีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเป็นรายชื่อ เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ นำผลที่ได้จากการ ตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขตาม คำแนะนำ แล้วจัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ เพื่อขอรับหนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ และนำ แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยในระยะที่ 1 ขั้นตอนที่ 2 ค่าลำดับความ ต้องการจำเป็นของข้อคำถามรายชื่อที่มีค่าความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ จำเป็นสูงกว่าค่าความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นรวมของแต่ละด้าน มา

กำหนดเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 3 คน โดยขอหนังสืออนุญาตในการเข้าสัมภาษณ์ ปรสานงานทางโทรศัพท์เพื่อนัดหมายวัน เวลา ในการศึกษาและพัฒนา และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก พร้อมด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากนั้นเก็บแบบสัมภาษณ์กลับคืนมาจากผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก แล้วนำมาแยกเป็นหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย สร้างเป็นข้อสรุปจากเนื้อหา และนำเสนอแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ ที่ได้โดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยร่างแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

2. นำข้อมูลแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จากการสังเคราะห์เอกสารในบทที่ 2 และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ในขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์เป็นร่างแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

3. นำร่างแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา ความตรงตาม โครงสร้างเนื้อหา และด้านอื่น ๆ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำร่างแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ที่ผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปสร้างเป็นแบบ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจสอบความเป็นไปได้และความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยแบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ที่สร้างขึ้นในขั้นตอนที่ 2 มาจัดทำในรูปแบบของแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ มีลักษณะเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเป็นรายข้อ มีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความ

สอดคล้องที่ได้จากการวิเคราะห์หาค่า ตั้งแต่ .50 ขึ้นไปของแบบประเมิน เป็นข้อคำถามที่ใช้ได้ แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปให้กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบประเมินตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน จากนั้นนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมด้วยแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ส่งถึงผู้ทรงคุณวุฒิ คนละ 1 ฉบับ เก็บรวบรวมแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้คืนมาจากผู้ทรงคุณวุฒิ สำนวความสมบูรณ์ ครบถ้วนของเนื้อหาในแบบประเมิน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการส่งและเก็บด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้ มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอข้อมูล โดยการแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้เกณฑ์การแปลความหมายหาค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าค่าเฉลี่ยรวม ไปจัดทำเป็นแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ฉบับสมบูรณ์ต่อไป

ผลการศึกษา

การวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 มีผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.72-4.09$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเปิดใจรับฟัง ($\bar{X} = 4.09$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการออกแบบการนิเทศ ($\bar{X} = 3.72$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน และมากที่สุด 4 ด้าน ($\bar{X} = 4.50-4.84$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการนิเทศ ($\bar{X} = 4.84$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการออกแบบการนิเทศ ($\bar{X} = 4.50$)

2. ลำดับความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ พบว่า มีค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.193 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงกว่ามีค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยรวม จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการนิเทศ ($PNI_{Modified} = 0.244$) ด้านที่ 1 ด้านการออกแบบการนิเทศ ($PNI_{Modified} = 0.210$) ด้านที่ 2 ด้านการออกแบบการนิเทศ ($PNI_{Modified} = 0.206$) และ ด้านที่ 3 ด้านการติดตามและประเมินผล ($PNI_{Modified} = 0.203$)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การนิเทศภายในด้วย เครือข่ายความร่วมมือ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านการออกแบบการนิเทศ	3.72	.36	มาก	4.50	.23	มาก	0.210	2
2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	3.83	.44	มาก	4.62	.22	มากที่สุด	0.206	3
3. ด้านการติดตามและประเมินผล	3.89	.54	มาก	4.68	.20	มากที่สุด	0.203	4
4. ด้านการพัฒนาระบบการนิเทศ	3.89	.51	มาก	4.84	.18	มากที่สุด	0.224	1
5. ด้านการเปิดใจรับฟัง	4.09	.42	มาก	4.56	.23	มากที่สุด	0.115	5
โดยรวม	3.89	.27	มาก	4.64	.10	มากที่สุด	0.193	-

3. แนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 แนวทางพัฒนา (1) ด้านการออกแบบการนิเทศ เป็นการออกแบบการนิเทศเป็นการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และการที่ผู้นิเทศและผู้ได้รับการนิเทศได้ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจร่วมกันในเนื้อหาที่ใช้นิเทศ (2) ด้านการปฏิบัติการนิเทศ เป็นการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนที่ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบงานนิเทศภายในโรงเรียน มีโครงการนิเทศการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนและมีการประชุมชี้แจงให้คณะครูเข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน และครูมีความต้องการอบรมในเรื่องกระบวนการนิเทศการสังเกตการณ์สอนการใช้เครื่องมือสังเกตการสอน และการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอน (3) ด้านการติดตามและประเมินผล เป็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานนิเทศ โดยผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้นิเทศ และผู้ที่ได้รับการนิเทศร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนโครงการที่ได้วางไว้ นำมาจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการนิเทศ ซึ่งเป็นการประเมินผลว่าครูหรือผู้ที่ได้รับการนิเทศได้ผลการดำเนินงานอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง และควรจะต้องปรับปรุงอย่างไร (4) ด้านการพัฒนาระบบการนิเทศ เป็นการพัฒนาระบบการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นิเทศ ในการพัฒนาและปรับปรุงการทำงานหรือการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นในด้านการเรียนของผู้เรียนและพัฒนาสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานและคุณภาพ และให้เป็นส่วนหนึ่งของงานที่ปฏิบัติโดยไม่เพิ่มภาระของครู มีความต้องการในการพัฒนา (5) ด้านการเปิดใจรับฟัง เป็นการที่ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นิเทศรับฟังปัญหาต่างๆ ของครูผู้สอนด้วยความตั้งใจและเข้าใจ พร้อมทั้งจะให้คำปรึกษาและเปิดใจร่วมมือกันแก้ปัญหา

4. ประเมินความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.80$ -

4.08) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ($\bar{X} = 4.08$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 3.87$) ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.54-4.73$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเปิดใจรับฟัง ($\bar{X} = 4.73$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการออกแบบการนิเทศ ($\bar{X} = 4.54$)

ตารางที่ 2 การประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

แนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการออกแบบการนิเทศ	4.02	.51	มาก	4.54	.21	มากที่สุด
2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	4.08	.62	มาก	4.66	.22	มากที่สุด
3. ด้านการติดตามและประเมินผล	3.87	.25	มาก	4.70	.25	มากที่สุด
4. ด้านการพัฒนาระบบการนิเทศ	3.80	.51	มาก	4.60	.28	มากที่สุด
5. ด้านการเปิดใจรับฟัง	3.93	.37	มาก	4.73	.28	มากที่สุด
โดยรวม	3.94	.26	มาก	4.65	.11	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผู้วิจัยพบว่า มีประเด็นน่าสนใจที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเปิดใจรับฟัง และผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการนิเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยนุช เพชรวิเศษ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการส่งเสริมการจัดการความรู้ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและด้านการสร้างภาคีเครือข่ายร่วมพัฒนา ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสร้างภาคีเครือข่าย

ร่วมพัฒนา และด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ด้านการสร้างภาคีเครือข่ายร่วมพัฒนา ผู้บริหารต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน 3) ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา เข้ามามีบทบาทในการกำกับดูแลและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน 4) ด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาที่นักเรียนอย่างจริงจัง และ 5) ด้านการส่งเสริมการจัดการความรู้ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมในด้านต่าง ๆ

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่าด้านที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบการนิเทศ ด้านการออกแบบการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดสมาชิกเครือข่าย 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเครือข่าย 3) การสื่อสารและปฏิสัมพันธ์กัน 4) ภาวะผู้นำของผู้ประสานงานเครือข่าย 5) การประเมินผลและการปรับปรุงงาน ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.75) 2. สภาพปัจจุบันของการบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.41) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับการควรปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.39) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กโดยภาพรวมมีค่า (PNI Modified = 0.28) 3. กลยุทธ์การบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลักประกอบด้วย 1) กลยุทธ์กระตุ้นการก่อตั้งเครือข่ายความร่วมมือ 2) กลยุทธ์พัฒนาการดำเนินงานของเครือข่ายความร่วมมือ 3) กลยุทธ์การประเมินผลและการปรับปรุงงานของเครือข่ายความร่วมมือ และผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.60) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.53)

3. แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีแนวทางพัฒนาแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการออกแบบการนิเทศ เป็นการร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศที่ได้ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจถึงเนื้อหาที่ใช้การนิเทศร่วมกัน และศึกษาความสำคัญและความต้องการจำเป็นที่จะพัฒนาระบบการ ตลอดจนการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการวางแผนและดำเนินการ เพื่อให้บุคลากรทุกคนได้มีส่วนร่วมตามแผนงานที่ได้วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับรัตน ชุมใส (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็น

ของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการณ์พิเศษภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการณ์พิเศษภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสภาพตำแหน่งโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสภาพการณ์พิเศษและด้านการวางแผนการนิเทศไม่แตกต่างกัน 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการณ์พิเศษภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการณ์พิเศษภายในโรงเรียน ที่มีจำนวนมากที่สุดคือควรให้ครูผู้สอนเป็นคณะทำงานในการศึกษาสภาพการณ์พิเศษและความต้องการของโรงเรียน รองลงมาคือควรแต่งตั้งคณะทำงานจากครูผู้สอนในโรงเรียนให้มีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานจะได้เป็นแบบแผนงานของโรงเรียนที่ชัดเจน การกำหนดวันเวลาในการนิเทศและปฏิบัติตามปฏิทิน มีการประเมินความก้าวหน้าในการสอนของครูที่เกิดจากการนิเทศอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน และควรเปิดโอกาสให้ครูได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองตามลำดับ

ด้านการปฏิบัติการนิเทศ เป็นการนำแผนปฏิบัติการมาใช้ และทำตามกระบวนการนิเทศภายใน ซึ่งมีผู้นิเทศคอยควบคุมบรรยากาศให้เป็นกันเองและเป็นไปอย่างมีส่วนร่วม โดยการผู้นิเทศและผู้ที่ได้รับการนิเทศจะต้องเกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน พร้อมทั้งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่ได้วางไว้ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ นัจริวรรณ์ ทุมสงคราม (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ 1) รูปแบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแบบแผนในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันขององค์ประกอบในการดำเนินงานนิเทศ การศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนด ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ (1) การวางแผน กลยุทธ์ (2) การปฏิบัติการนิเทศ (3) การประเมินผล (4) การพัฒนาสมรรถนะผู้นิเทศ (5) การทำงานเป็นทีม (6) การจัดการความรู้ และ (7) การสร้างเครือข่าย 2) รูปแบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผลการประเมินด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการติดตามและประเมินผล เป็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานนิเทศ โดยมีผู้บริหารหรือผู้นิเทศ และผู้ที่ได้รับการนิเทศร่วมมือกันประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนหรือโครงการที่วางไว้ เพื่อนำผลการประเมินที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น ทั้งนี้ผลการติดตามและประเมินต้องมีความชัดเจนและเป็นไปอย่างยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ ถาวรโชติ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 เครือข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการนิเทศ องค์ประกอบที่ 3 ประสิทธิผลของการนิเทศ และผลการประเมินความ

เป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ พบว่า ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการพัฒนากระบวนการนิเทศ เป็นการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นิเทศ เพื่อให้ผู้ที่ได้รับการนิเทศเกิดการพัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอนให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นของผู้เรียน นำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ ทั้งนี้ผู้นิเทศจะต้องมีการส่งเสริมและการเสริมแรงทางบวกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ กัตติกา สกุลสวน (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศแนวใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการนิเทศแนวใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ ได้แนวทางการนิเทศแนวใหม่ 3 ด้าน คือ 1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน 2. ด้านคุณภาพของกระบวนการ บริหารและการจัดการ 3. ด้านคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) รูปแบบการนิเทศแนวใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มี 2 องค์ประกอบหลัก 2.1 การนิเทศแนวใหม่เพื่อพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษามี 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน 2. ด้านคุณภาพของกระบวนการ บริหารและการจัดการ 3. ด้านคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2.2 กระบวนการนิเทศแนวใหม่ มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการนิเทศ 2. การออกแบบการนิเทศโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน 3. การปฏิบัติการนิเทศผ่านเทคโนโลยี 4. รายงานผล การนิเทศโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน 5. การบำรุงขวัญให้กำลังใจ 6. การพัฒนาปรับปรุงกระบวนการ นิเทศ 3) ผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการเปิดใจรับฟัง เป็นการที่ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นิเทศเปิดใจรับฟังปัญหาของครูผู้สอนอย่างตั้งใจและเข้าใจ พร้อมจะให้คำปรึกษาและร่วมมือแก้ไขปัญห และหา h.แนวทางพัฒนาเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สุชาติ แจงไธสง (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารการมีส่วนร่วมของครูในการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารการมีส่วนร่วมของครูในการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านมนุษยสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการพัฒนาครู ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดการและอำนวยการ 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารการมีส่วนร่วมของครูในการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารการมีส่วนร่วมของครูในการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน 4) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารการมีส่วนร่วมของครูในการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารการมีส่วนร่วมของครูในการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เขต 4 ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมใน

การวางแผนการนิเทศภายใน รองลงมาคือ ครูมีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และให้ครูมีส่วนร่วมและแสดงออกในการเป็นผู้นำตามลำดับ

4 ผลการประเมินแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า มีความเหมาะสมของพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการนิเทศ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเปิดใจรับฟัง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการออกแบบการนิเทศ ทั้งนี้การนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ มีความมุ่งหมายที่จะช่วยครูให้เป็นครูที่สอนดียิ่งขึ้น ช่วยผู้เรียนได้เรียนดีขึ้นและช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ อุทิศ จันทรเสน (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การนิเทศภายในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากในทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรรองลงมา คือ ด้านการพัฒนาการเรียนการสอนและด้านการพัฒนาครู 2) ประสิทธิภาพการสอนของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากในทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการแสดงความใส่ใจในงานสอน รองลงมาคือการสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพ 3) การนิเทศภายในโรงเรียนโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง เรื่อง แนวทางการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการออกแบบการนิเทศ อยู่ในระดับต่ำสุดและ ด้านการพัฒนาระบบการนิเทศมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูจึงต้องสร้างความเข้าใจในการนิเทศภายในด้วยความร่วมมือ ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำผลการนิเทศที่ได้ไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ส่งผลโดยตรงต่อนักเรียน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการเปิดใจรับฟัง อยู่ในระดับสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จึงต้องมีการเปิดใจรับฟังเพื่อให้เกิดการสะท้อนปัญหา และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

1.2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการนิเทศ ดังนั้น ผู้บริหารและครู จะต้องมีการร่วมมือกันในการวางแผนการดำเนินงาน และมีการพัฒนากระบวนการนิเทศร่วมกัน พร้อมทั้งสื่อสารกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร

1.3 ควรนำแนวทางพัฒนาซึ่งเป็นผลจากการวิจัยไปใช้ดำเนินการในสถานศึกษา ให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้การมีส่วนร่วมในการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือได้รับการพัฒนาและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต1เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำไปพัฒนาและส่งเสริมครู ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต1

2.3 ควรมีการวิจัยแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต1

เอกสารอ้างอิง

กัตติกา สกลสวน. (2565). รูปแบบการนิเทศแนวใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ].

<https://so02.tcithaijo.org/index.php/EDMCU/article/view/255726>

ทิพวรรณ ถาวรโชติ. (2564). รูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. <https://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/handle/123456789/3380>

นัจรีภรณ์ ทมสงคราม. (2556). รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.

ปิยนุช เพชรวิเศษ. (2562). แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์]. <http://dspace.bru.ac.th/xmlui/handle/123456789/7942>

สุชาติ แจงไธสง. (2557). การบริหารการมีส่วนร่วมของครูในการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2562). กลยุทธ์การบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 30(3), 199-214.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. (2566, 6 พฤษภาคม). *คู่มือแผนปฏิบัติการ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษา*. <https://www.nkpedu1.go.th/supervision-group>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563, 12 ตุลาคม). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 : กระทรวงศึกษาธิการ*. <https://www.moe.go.th/backend/wp-content/uploads/2020/10/3.2.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ 2562*. บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- อัมพร พินะสา. (2563, 1 ตุลาคม). *วิสัยทัศน์ แนวทางและจุดเน้น “จะใช้พื้นที่เป็นฐานขับเคลื่อนคุณภาพ จะใช้นวัตกรรมขับเคลื่อนความสำเร็จ”*. <https://www.kruachieve.com/>.
- อุทิศ จันทรเสน. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ศึกษาศาสตร์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.